

För knappt två år sedan hade vi ett seminarium här i programmet Social hållbarhet fokus tillit och demokrati, om boken ["The claim to Christianity – responding to the far right"](#). I den boken skriver författarna och teologerna Hanna Strömmen och Ulrich Schmiedel i huvudsak om hur högerextrema grupper och individer använder kristen tro och tradition för sina egna mål.

Även om teologierna som växer ur ett sån användning kan vara nog så avancerade och därför behöver tas på allvar i det författarna beskriver som en semantisk kamp, så upplever jag att denna teologi inte riktigt kommer nära, inpå kroppen, för det är ju ändå "de andra", de högerextrema, som allra oftast finns utanför kyrkan, utanför församlingen, som gör dessa anspråk på kristen tro och tradition.

Idag ska vi få lära oss mer om när riktningen liksom går åt andra hållet, inifrån kristen tro och tradition, inifrån faktiska kristna rörelser, församlingar, där det gror en teologi som kan bli till högerextrem politik. Och det tycker jag, på sätt och vis, kommer närmare. Det är nödvändigtvis inte bättre eller mer grundad teologi än den som görs av högerextrema, men det kommer närmare mig, för det är inifrån kyrkan själv det kommer.

Så kommer också minnen till mig från en del av min uppväxtns kristna sammanhang. Hur man i Uppenbarelseboken läste in tidsscheman om jordens undergång, Jesus återkomst och tusenårsrike. Jag minns inte att det bads eller några andra aktiviteter för att påskynda förloppet, det var nog så tokigt ändå tyckte jag redan då, och kanske behövdes det inte SÅ mycket för att mina kristna systrar och bröder också skulle få för sig att påskynda, accelerera apokalypsen. **MEN**, det var också en annan tid.

Idag i den, med vår begränsade blick, ändå mörkare tid där unga enligt ungdomsbarometern, bryr sig mindre om framtidsfrågor och långsiktiga ideal, där feminism, klimat och antirasism får stå tillbaka för kortsiktiga frågor här och nu, då är det kanske lättare att sätta sitt hopp till apokalypsen... som ju faktiskt inte är hopp utan cynism.

Jag minns som sagt att jag tyckte att mina kristna vänners användning av Uppenbarelseboken var tokig, men jag hade som ung, inte ännu teolog, så mycket att sätta emot. Hur var min berättelse, vad skulle jag säga?...

"Tröst och protest" blev så småningom min räddning, den sydafrikanske befrielse-teologen Allan Boesaks bok, som dels nyktert beskrev Uppenbarelsebokens politiska tillkomsthistoria och transponerade in det budskapet in i det sydafrikanska sammanhanget av apartheid och antirasistisk kamp.

EXPO har senaste åren utmanat oss att hålla fast vid och berätta VÅR berättelse. Vad är vår/min berättelse? Det tänker jag är en fråga som kan få skvalpa hos oss, när Tomas Poletti Lundström, doktor i religionshistoria och forskare vid Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR), nu berättar om auktoritär politisk evangelikalism och hur den kan ta sig i uttryck i Sverige idag och när Daniel Poohl, vd och ansvarig utgivare på tidningen EXPO, går igenom begreppet accelerationism och vad idén om en kommande undergång eller kollaps har för funktion också inom mer moderata grupper av högerextrema.

Henrik Frykberg, stiftsadjunkt Göteborgs stift i mars 2024